

El gran Joan - Antoni Ferrando

Un bon dia Pere Sánchez es troba convertit en marit, pare i professor d'institut. Li agrada més el que recorda de la seva joventesa que no pas el que li programa l'esposa diligent. Direu, amb raó, que les llibreries són plenes d'aquestes novel·les sobre la crisi de la mitjana edat. Però aquesta és diferent perquè al marit frustrat s'hi oposa el gran Joan, el superheroi de la masculinitat, l'home que tots els fracassats voldrien emular.

El gran Joan és culte i viatjat, li sobren diners i amants, no té horaris ni lligams, és amo de la seva vida. En Pere rep una fotografia seva que el mostra en un iot amb una mulata a cada banda. En el mateix paquet hi van les fotocòpies de la Novel·la Definitiva de la Guerra Civil que el gran Joan ha escrit. Mentre passa el dia corregint exàmens, vigilant la filla i contestant els watsaps de l'esposa, en Pere recorda amb nostàlgia els anys en què que li va fer d'assessor literari i de secretari.

La novel·la contraposa aquests dos personatges que representen l'acció i la rendició, la satisfacció i el penediment, i alhora ofereix una panoràmica saborosa dels anys que van dels Jocs Olímpics al Fòrum de les Cultures: la comercialització del territori amb fins turístics, la consolidació de mediocres grimpaies, la banalització de la cultura oficial, els pactes lampedusians que van assegurar la supervivència dels poderosos. I encara més: la moda de les classes d'escriptura creativa i la multiplicació de novel·les prescindibles sobre la guerra.

En contrast amb aquest rerefons, domina la novel·la la figura del gran Joan, col·leccionista de plaers (vins, dones, pel·lícules), immune al sentiment de culpa i capaç de sintetitzar en frases lapidàries el que Pere Sánchez no s'atreveix ni a pensar: "Quan la intoxicació libidinosa inicial passa, cada part de la parella torna a ser qui reament és". "Tenir fills no et canvia la vida, és la fi de la vida", "Qualsevol ximple s'endú una dona. El que cal és saber donar la puntada de peu". Autodefinit com a pedòfob, a mig camí entre Michel Houellebecq i Valero Sanmartí, el gran Joan menysprea la classe mitjana, la "púrria teleaddicta", els funcionaris, els subvencionats, els al·lòctons, els turistes, "els polítics catalans de format comarcal, que són tots". En fi: duu a la pràctica l'aforisme de Baudelaire: l'heroi es diverteix sol. Bé, no pas sol del tot, ja que necessita algún personatge que l'admiri. En aquest sentit Pere Sánchez és ideal, ja que inverteix la seva intel·ligència a donar voltes a les mateixes idees i a autocompadir-se sense interrupció. També ell necessita el gran Joan perquè li permet sentir-se més petit.

Antoni Ferrando publica un llibre per dècada. El 1996 va aparèixer una guia de Praga en una col·lecció de la Magrana ja desapareguda. El 2008 va publicar *Per què tot és una merda* (Ara Llibres), i ara arriba *El gran Joan*, que ha obtingut el premi Opera Prima de l'editorial Libbooks. Si Jorge Semprún va publicar l'*Autobiografia de Federico Sánchez*, aquell personatge que duia una vida èpica i clandestina sota el franquisme, Ferrando firma aquesta autobiografia de Pere Sánchez, hiperconscient i autocommiseratiu a l'Estat de les autonomies. Sobre aquesta novel·la alegrement trista podria repetir el mateix que vaig dir de *Per què tot és una merda*: “Davant aquest llibre, només hi ha dues sortides: riure o engegar-se un tret.”